

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

IX. évfolyam.

FIUME, kedd 1912. január 23.

17. szám

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Gradinata del Sasso Bianco 3, Wurzer ház 1 em.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ



Előfizetési ár:

Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy óra 2 kor.

Egyes szám ára helyben 6 fillér.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér.

A nemzeti eszme kudarca.

(H.) Salamon Ferenc nagyon okosan írta meg a frankfurti német szövetségi gyűlésről, hogy amit az alkotmányosságról a németek könyvből megtanulhattak, azt mind megtanulták, de a magukéból, a maguk viszonyaihoz formálva nem teremtettek semmit.

Ez a tapasztalat mindannyiszor megismétlődik, valahányszor nagy kérdések elé állítja a történelem ezt a számban és műveltségben egyaránt nagy nemzetet.

Szinte csodálatos, hogy milyen kevéssé változik meg a népek jelleme évszázadok folyamán. A germánokról már kétezer esztendővel ezelőttről azt tudják, hogy béke idején laza törzsszerkezetben élnek és csak háborúra választanak egy-egy hadvezető fejedelmet. Ha beáll a béke, az egység is szétbomlik és a harcra egyesült tömegek nem tűznek ki maguk elé közös feladatokat.

A nagy francia háború hozta össze utólag a németiséget és egy sokat tanult és lángeszű politikus ezt az alkalmat szerencsésen megragadta, hogy ne eressze őket szét egy időre.

Az egyesített nagy németiség elé közös feladatokat tűzött ki és az egésznek olyan színe volt, hogy itt egy erős nemzeti állam keletkezett.

De amilyen jól bevált az egész törzs közös működése háború idején, olyan nehezen működött a közös gépezet a békében.

„A Tengerpart“ tárcája.

Ponyatovszki.

Ponyatovszki foglalkozására nézve csikó volt Tatán Mr Darcy istállójában és a legjobb csikónak tartották ez idő szerint a kontinensen. A szakemberek számítása szerint Ponyatovszki volt a kis tűzérhadnagy az európai gyepen, aki egykor Egyiptom guláiról lógatja le a lábát. Ez volt az általános vélemény a kétéves csikóról nemcsak Budapesten és Bécsben, — de még Berlinben is, ahol tudvalevőleg a félelmetes tudású Dr. Max C. Müller székelt és noteszában csillogó pontossággal jegyezte fel a kontinens turf- és istálló-eseményeit. A budapesti kávéházakban, ahol a legrajongóbb lelkes férfiak és nők szoktak összegyűlekezni, már karácsony óta áhitatos tisztelettel ejtették ki a Ponyatovszki nevét; az első tavaszi napon pedig, midőn a sportlapok bizonyos hivatalos színezettel közölték, hogy Ponyatovszki Tatán a legjobb kondícióban munkába állott, az ábrándosabb hajlandóságú sportladyk álmaiban megjelent a csikó alakja, hogy soha többé el ne menjen az álmukból, mint valami imádott férfi képe. A legmogorvább kávéházi vendégek is megszólaltak ezen a napon és lészaki nyugalmazott őrnagy, aki az utolsó bécsi versenynap után rendszeren megkezdte téli szótlanlanságát és mogorvaságát, felcsillanó szemmel szólította meg ismeretlen szomszédját a kávéházi kassza közelében:

Nemcsak, hogy a lefolyt negyven esztendő nem tudta megtörni az artikuláris érzelmeiket és az egyes államrészek kelletlenségét Poroszországgal szemben, de ami haladás, virulás ebben a hatalmas birodalomban fejlődött, az az egységes katonai erő védelme alatt lett nagygyá és közös nemzeti érzés nem tudott kifejlődni mind a mai napig.

A most lefolyt választások ennek kétségbevonhatatlan bizonyítékai.

A nemzeti eszmének -legbiztosabb és legállandóbb öre a középosztály. Nagy reformok kezdetén hirdetik ugyan néha a főrangok is, forradalmakban ajkára veszi a közönség is, de ez csak a tularadó folyam elkaalandozása olyan vidékekre, amerre rendszeren haladni nem szokott.

A középosztály erejét és öntudatát az együttérzés alkotja. Ez kívánja azokat az intézményeket, melyek egyrészt a fejlődés szabadságát, másrészt a meglévőnek védelmét biztosítják. Itt védik az emberek egymással szemben is a hagyományokat, itt tudnak lelkesedni és áldozni új törekvésekért. Ez a nemzeti eszmeének igazi termő földje.

És a most lezajló német választások azt mutatják, hogy ez a középosztály jóformán tehetetlenül áll az internacionálista, sőt szinte kozmopolita törekvések között.

A szocializmus nemzetközisége sokkal ismeretesebb, semhogy erről szólni kellene. A nemzeteket egymás ellen lázító sovinizmus és a nemzeti jelszavakat cégerül használó gazda-

— Darcy ur bizonyosan tudja, hogy miért adott ki hatvankétezer márkát . . . Ő se csinálja a pénzt.

Az ismeretlen szomszéd nyomban elérgette a célzást és fejbőlintva válaszolt:

— Ez a csikó nagy dolgokra van hivatva.

Majd suttogó hangon fűzte hozzá:

— A legjobb helyről halottam, hogy éjjelenként fegyveres emberek vigyáznak Ponyatovszkira a tatai istállóban . . .

Ugyanezen a napon bukkant fel a kávéházban a hosszú téli hónapok után először a Miska bácsi sárga kabátja. A budapesti és bécsi gyep Miskabácsija kidörzsölvén a szeméből a téli álmat, örvendezve fogott kezét régi ismerőseivel. Tótos kiejtéssel tudakozódott a legujabb események után és nagyon elgondolkozott, miután a sportlapokat végigfutotta:

— Nekem nem tetszik ez a Ponyatovszki — mormogta csendesen. A Darcy urat ismét becsapták az angol lócsiszárok.

A kávéházban azonban nevetve fogadták ezt a kijelentést, mert itt már mindenki tudta, hogy Miska bácsi már karácsony táján elhagyta váresvégi lakását, hogy kisebb fogadást kössön Ponyatovszki nyári megjelenésére.

Nem, itt nem hitte senki Miska bácsi aggodalmait, hisz harminc év óta ismerik már az öreg tót ravaszságait.

Sőt, akik eddig kételkedtek a csikóban, Miska bácsi aggodalmai után, akár esküt is tettek volna arra, hogy Ponyatovszki minden versenyt megnyer, amelyre vállalkozik.

sági zsarolással szemben keletkezett ez a jellege.

Kezdetben csak a tőke hatalmasait támadta, de mikor ezek a nemzeti államban védelemre találtak, mert a kormányok hatalmuk biztosítására engedményekkel szereztek meg maguknak a nagy tőkét, a szocializmus természetesen fordult az egész mai államrendszer ellen.

A német birodalom választásai azt mutatják, hogy az internacionálistussal ma már minden államban számot kell vetni, mert előbb vagy utóbb aktuális politikai kérdésként áll elő.

Hogy legelőször Németországban lépett föl ennyiszorval mindkét szélsőségében, az a német birodalom egyes részeinek rövid együttműködéséről és még közönsé nem vált életéből magy. Fiható elsősorban. De másrészt a német természetből is, mely nagy kedvteléssel vonja le az élet jelenségeiből az elméletet és a gyakorlati élet iránt kevés érzelme van.

Nem az általános emberi törekvésekről van szó.

Arról sem, mely ehhez hasonlatos és gazdasági célokért egyesíti az embereket.

Mindkét dolog kozmopolita, amint azt napjainkban sokszor látjuk, hogy úgy az emberbaráti, mint a gazdasági intézmények kezdenek nemzetközieskedni. Mert ez az eredeti természetük, amióta Jézus megmondotta tanítványainak, hogy menjetek és tanítsatok minden népeket.

Az uszonnánál néhány régen látott sportlady is megjelent a kávéházban és Madame Rose — a híres kalaposnő — szórakozottságból már a tábortól látcsövet is magával hozta. A mogorva őrnagy pedig fiatalosan hajolt meg a hölgyek előtt:

— Gratulálók tavaszi formájukhoz hölgyeim. Ezzel a formával csak Ponyatovszki formája versenyezhet.

Ezen és a következő napokon a bukmeier irodákba téli dohosságu bankjegyek tartották bevonulásukat és vándorutra keltek a karácsonyi aranyak is a nők titkos rejtekhelyeirel.

A csillagos homloku, vidám kis csikó pej ruháján ezalatt aranyosan csillan meg a tavaszi napsugár és bizonyára sejtelve sem volt arról, midőn játékos kedvvel ugrándozott a tatai gyepen, hogy messze tőle, a monarkia nagy városaiban sűrűn írják fel a nevét ezresek és százasok társaságába.

Teljesen tudatlan és műveletlen kis csikó volt még, aki Newmarket boxában megpillantván a napvilágot, sohasem gondolt arra, hogy esztendőskorában el kell hagynia a sárga angol mezőket, ahol a reggeli játéknál még könnyű ködben galoppoznak a telivér-lovak ballerina-lábai.

Mig egy napon megjelent Mr. Darcy és a szemére húzott utazósapkája alól figyelmesen körültekintett a telepen.

Az idősebb lovak már messziről megismerték a Darcy ur fekete szakállát és fehér keztyűjét.

A nemzeti államnak sok évezredes multja van. A patriarkális családi intézményből fejlődött az egy nyelvből és egy fajból élő emberek nagy közösségévé. Megszentelte ezt a közösséget a multak dicsősége és közös bálnata. Ennek emléke tartja fent ma is és a belőle fakadt kultúra ad neki fejlődésre képes életet.

De ezek a nagy emlékek nemcsak a nemzeti együttérzés forrásai, hanem belőle merítenek védő okokat azok, akik a meglevő intézményeket továbbra is fent akarják tartani, mert ezek nekik kényelmes kiváltságokat nyújtanak. Ezért támadja a haladás ezeket a hagyományokat is így akaratlanul alapjában támadja meg a nemzeti államot.

Nagy kulturamunkára van itt szükség, ha a nemzeti államot meg akarjuk menteni. És ezt a munkát olyan államnak kell elvégezni, ahol erős a nemzeti érzés és a faji összetartozás. A magyar állam is ilyen. Meg kell kísérlelnünk, hogy a haladó kor fejlesztő eszméihez mértén kivessünk a nemzeti állam berendezéséből mindent, ami hátráltató hagyományt jelent, de megóvjunk és körülbástyázzunk mindent, ami a nemzeti kulturát és a nemzeti állam erejét biztosítja.

Mert nagy államoknak nem kell félniök az internacionálizmustól. Ez csak hatalmi körüknek kiterjedését készíti elő. De ha egy nemzetnek egész jövője függ attól, hogy meg tudja-e tartani nemzeti államát, annál a bárhonnan jövő internacionálizmus csak a pusztulást jelentheti.

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

— **Wickenburg István** gróf v. b. t. t., kormányzó és neje, sz. Pückler-Limpurg Zsófia grofnő, a téli hónapokban fogadnak minden hó 1-én és 15-én délután 4-6 óra közt.

— A tengerészeti hatóság épületében levő m. kir. biológiai állomás és aquárium díjtalanul megtekinthető naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 3-tól 6-ig.

— A Nákó-könyvtár az állami tisztviselők egyesülete tagjai részére minden pénteken este 6-tól 7-ig áll rendelkezésre a Cambieri-téri állami elemi fiúiskolában.

A newmarketi csodamének ismerősen nyertettek a sápadt arcú ur elé és az anyakancák azt sugták csikáik fülébe:

— Itt van Darcy ur, a híres lótarló magyar, akinél jó dolga van a lónak.

És magukat kellemesítve emelgették patáikat a sárga gyöpn, míg Mr. Darcy csak állott szóttanul és mindenki tudta a gyöp tájkán, lovak, zsokek és istálló mesterek, hogy Mr. Darcy sapkaerője alól két szeme még azt is látja talán, hogy hány szálból van a lovak sörénye.

Akkor felemelte Mr. Darcy fehérkeztyűs kezét és a körbenjáró lovak közül a csillagos-homloku csikóra mutatott.

— Ezt megveszem — mondta csendesén. És miután ezt kimondta, többé nem is csodálkozott azon, hogy a csikó tulajdonosa egy kisebb vagyont kér a csikó ára fejében.

Ponyatovszki hajóra, majd vonatra került és egy törpe angol legény társaságában elindult új hazája felé.

Hogy a kis csikó micsoda szomorúságot érzelt a szívében, milyen elkeseredéssel fogadkozott, hogy megboszulja magát Mr. Darcyn? — ezt talán nem is kell nagyon magyarázni azoknak, akiket már e'vitt hajó hazájukból és az ismerős partok eltűnésezték a távolság ködében.

Hosszu-hosszu utazás után érkezett el a csillagos homloku kis csikó új hazájába. Miután jó indulatu kis csikó volt és a lovak rosszaságáról, makacsságáról és félelméről még nem tudott, fájdalomnak és elkeseredésének szabad folyást engedett. Olyan szomorú és bus volt, hogy az már illetlenségnek számított és

— A városi könyvtár naponta d. u. 5-től 8-ig áll a közönség rendelkezésére.

— A népkert (Giardino publico) nyitva van este 7 óráig.

— A temető naponta d. u. 6 óráig látogatható.

— A Cunard magyar-amerikai vonal kivándorlógőzősei a kikötőben való időzésük alkalmából megtekinthetők a megérkezési és indulási napok kivételével reggeltől estig. Jegyek az Adria palota portásánál 60 fillérért kaphatók.

— A tersattói Frangepán-vár naponta megtekinthető egy korona beléptidij ellenében. (Feljárati a susáki hiddal szemben levő lépcsőn vagy kocsin a susáki Boulevard-on.)

— József tóherceg diszkertje (a kormányzói palota mellett) megtekinthető a fenséges család távollétében hétköznapokon reggeltől estig. Vasárnap a kert zárva van. Beléptidij nincs.

— A Danubius-hajógyár telepe, a rizshántógyár, a papirgyár, kőolajfinomítógyár és torpedógyár csak az illető gyárvezetőségek speciális engedelmével tekinthetők meg.

— A kivándorlási ház megtekintésére (Via Industria) a kir. kormányzóság ad ki belépőjegyeket.

— A rappresentanza ülése. Vio Ferenc dr. polgármester keddre hívta egybe a rappresentantékat s már a holnapi ülésen akartak néhány nagyfontosságú ügyet tárgyalni. Az ülést azonban péntekre kellett halasztani, mivel a városi tisztviselők fizetés-rendezésének előadója, Adelsfeld Antal dr. távol van Fiumétől.

— A tengerészek nyugdíjbiztosítása. A tengerészek új nyugdíjbiztosítási intézményének létesítését megszüntetik az egyes hasonló tengerészeti magánintézmények, amelyek alapjait a törvényesített nyugdíjintézménybe ültetik át. A San Nicolo tengerész-segítő és nyugdíjbiztosító alap is beolvad az új intézménybe s ennek rendezésére pénteken bizottság járt Zenggenben, mely ma folytatta az átvételi műveletet.

— Ipariskola Fiumében. Péterfy Lajos miniszteri tanácsos, a kultuszminiszterium iparoktatási osztályának vezetője, Fekete József és Vigh Albert iparoktatási főigazgatók kíséretében szombaton Fiuméba érkezett. Ez alkalommal letárgyalják a fiumei ipariskola létesítésének régóta húzódo ügyét, amelyet megfelelő munkás- és munkavezetők kiképzése céljából kívánna szervezni. Kankovszky Ferenc miniszteri tanácsos, a kormányzóság tanügyi előadója, az ujonan létesítendő ipariskolára nézve részletes tervezetet dolgozott ki, mely a bizottság előtt most képezi megbeszélés tárgyát.

az istálló parancsnoka rosszkedvűen nézett végig a leromlott, beteges külsejű állaton:

— Te utánad sem sirnak Angliában — dörmögte mérgesen és nagyokat káromkodott a gazda tömérdék kidobott pénzére gondolva.

A tél még busabbá tette Ponyatovszkit. Valami furcsa bánat szinte komikussá tette csillagos homlokát, amint fejét lehajtotta és nagyokat sóhajtott. Magában talán azt gondolta, hogy Newmarketben most nyár van és a sárga mezőkön langyos köd simogatja a lovak hasaialját.

Azon a tavaszi napon — amikor a nap-sugár végre felnyitotta az istállók ajtaját és a gyepen jókedvű csikók galoppoztak — Ponyatovszki és játszogatni kezdett a napsugárral.

De az istálló parancsnoka még ekkor is azt mondta:

— Ez a csikó nekem sehogysem tetszik. Ezzel a csikóval valami baj van. Irni kell a gazdának.

És a gazda egy napon csakugyan megérkezett.

A csikók és telivérek az istállóban nyihogni, patáikkal dobogni kezdtek, amint a gazda belépett az udvarra.

Vigság és öröm futott végig az egész telepen.

A gazda feltolta a homlokából zöldszinű sapkáját.

Ponyatovszkit kivezette törpe szolgája. Mr. Darcy végignézett rajta és a csikó érezte, hogy a gazda fekete szeméből rosszalás, sőt harag látszik.

Gyöngé remegés futott végig finom tag-

— **Zágráb új honvédparancsnoka.** A zágrábi honvédkerületi parancsnokság parancsnokául, mint Bécsből jelentik, Sarkotic István alábornagyot, a 44. honvédhadosztály parancsnokát fogják kinevezni.

— **Tűzifaszállítás Tripoliszba.** Az „Indeficienter“ tengerhajózási társaság „Magyar“ gőzőse, melynek dokkolását pénteken fejezték be, vasárnap délután Fiuméből 980 tonna tűzifarakománnyal Bengáziba indult. A fát az olasz kormány a Tripoliszban működő olasz csapatok részére rendelte.

— **Ha ökésések.** A tengeren uralkodó vihar következtében az Ungaro-Croata „Duna“ gőzőse a dalmáciai Vallegrandéből 26 órai késéssel, a „Zagreb“ gőzős pedig 8 órai késéssel érkezett meg Fiuméba.

— **A fiumei személyvonat balesete.** Legutóbbi számunkban már hírt adtunk arról a balesetről, mely a Budapestről pénteken elindult fiumei személyvonatot Szakállhőgyész állomáson érte. Az összeütközés következtében három kocsi kisiklott és több utas pedig könnyen megsérült. A személyvonat az összeütközés következtében Fiuméba délutáni 4 óra helyett csak szombaton este 8 órakor érkezett, a gyorsvonat pedig tizenegy óra után érkezett Fiuméba. Az összeütközésről a Máv. igazgatósága a következő hivatalos jelentést adta ki:

A Budapest keleti-pályaudvarról f. hó 19-én este elindult 1010. számú személyvonat Szakállhőgyész állomáson a behaladás alkalmával összeütközött a tolató 1057. számú vonattal. A személyvonat utasai közül Pán porcellánfestő-üzleti utazó Karlsbadból, Szinte Erzsébet vesegyői lakós, Ackermann Mór késvárdi kereskedő, Nagy Irén zágrábi lakós, Kun Rezső utazó, Gnelmen Ferencné ujeszti lakós, Fried Zsigmond budapesti utazó, Pauler Ernő 18 éves munkás, a vasuti alkalmazottak közül pedig a személyvonat mozdonyvezetője, vonatvezetője, fűtője és személykocsi kalauza, valamint a 1057. számú vonat fűtője sebesüléseket szenvedtek. Valamennyi sebesülés könnyebb természetű. A balesetet az 1010. számú személyvonat mozdonyvezetőjének mulasztása idézte elő, aki nem vette tekintetbe, hogy a bejárás jelző tilosra volt állítva.

Egy a katasztrófa színhelyén járt utas beszélt, hogy a Fiuméből este 6 órakor indult gyorsvonat, amely reggel 4 órakor ér Szakállhőgyészre, szintén ott rekedt az állomáson, mert a megrongált pályatesten nem birt áthaladni és utasait a Budapestről déli 11 óra-

jain és őszinte szívből megbánta e pillanatban helytelen magaviseletét.

Most Mr. Darcy a csikó fejéhez hajolt, megsimogatta és halkán, de határozottan így szólott:

— Ha továbbra is ebben az állapotban marad a csikó, egyetlen versenyben sem fogom indítani!

Ponyatovszki ezt világosan hallotta és akkorát dobbant a szíve, mint még eddig sohasem.

Hogy őt csodamének, táltosanyák drága ivadékat, akinek már a hetvenhenedik ósajja is versenyparipa volt, nem küldi versenyezni haragvó gazdája?

Hogy talán anélkül éli le ifju életét, hogy diadalmasan érkezzen be legelsőnek Mr. Darcy színei alatt? — Nem azt nem bírta ki elkeseredett szíve: Inkább jöjjön a halál, mint a tétlen, diadalmakat nélkülöző élet!

Körülbelül két napig busult még Ponyatovszki ez állapotokon, aztán hirtelen vissatért ifjú kedve, finom tagjai kiegyenesedtek és reggel derült vihoggal köszöntötte a tavaszi napot.

Mr. Darcy eljött, megnézte a csikót és így szólott:

— A csikó jó. Nagyobb összeggel megfogadom a versenyekre.

Megveregette a csikó nyakát és Ponyatovszki volt a legboldogabb ló ebben a pillanatban a kontinensen.

Krudy Gyula.

Az emberiség jötevői voltak

és maradnak is sokáig Fáy valódi szóceni ásványvasztrillái, a melyek 25 évvel ezelőtt szálltak ki először a világba és vitték szét a szóceni gyógyítóforrások hatását a távolba. Számtalan emberen segítettek, a kiket, hurut, köhögés, rekedtség, elnyálkászás gyötör s ma már annyira el van terjedve, hogy mindenütt ismerik és használják. Fáy valódi szócenije 1 korona 25 filléért mindenütt kapható.

kor oda érkezett gyorsvonat vitte be a fővárosba, míg a Budapesti Fiume felé induló utasoknak szintén át kellett szállni s reggel 4 óra óta ott veszteglő gyorsvonatba, amely fél felé érkezett Fiuméba. Az összekötött vonatok mozdonyai majdnem egymásba furdtak és ezer szerencse, hogy a személyvonat Zágráb közlekedő hálókocsijában nem volt utas, mert biztosan meghalt volna a pozdorjává zuzódott járműben. A tehervonat sertéseket is szállított és az egyik összetörtött wagonban harminc sertést nyomtak agyon a kocsiironcsok.

— **A Szent Márk-téri ünnepély.** A kol-dulássalani egyesület január 25-én este a Communálában nagy álarcos bált rendez, mely alkalomból a színpadot a velencei Szent Márk-tér hű mintájára alakítják át. A jegyek árai a következők: Belépő 4 kor. Páholycok: 45, 40 és 35 korona, karzat 80 fillér, ülőhelyek a karzaton 1 kor., 80 és 60 fillér. Ez a bál bizonyára egyike lesz a legsikerültebbeknek. A jótékony célt tekintve is méltán érdemes az egyesület a nagyközönség támogatására s a közönség mindenkor meleg rokonszenvet tanusított az egyesület iránt. A csütörtök esti bála már eddig is számos páholyc jegyeztetett elő s így a jegyeket ajánlatos idejekorán beszerezni.

— **Külföldi vélemény Fiuméről.** Az „Express Müllhausen“-nek, az elzászi kereskedelem és fonóipar ezen ősi helyének 35 év óta fennálló napilapja, terjedelmes cikket közöl a magyar iskolákról. A cikkíró, aki maga is céhbelinek látszik, a magyar iskolák, de főleg a magyar kereskedelmi iskolák megismerése végett beutazta hazánkat. Amit ez a német iskolamester oktatásügyünk ezen ágazatáról ír, valóban önérzettel tölthet el bennünket. A cikkíró azután elmondja, hogy Fiumében járt s az ott tapasztaltak nyomán fölveti a kérdést, miért nem teszi át a magyar kormány a kereskedelmi szakoktatásnak súlypontját ebbe a tengeri kikötőbe, hol egy kis földterületen három nemzetiség versenyez egymással a haladás irányában és ahol az ifjuság együtt láthatná mindazt, ami a tengerentuli kereskedelmi oktatás szemléltetésére oly nagy haszonnal volna értékesíthető? A kedvező körülmények csodálatosan szerencsés összehalálkozása —ugymond — a kereskedelmi szakoktatásnak mintegy természetes rendeltetési helyévé teszi a magyar kikötővárost és előrelátható, hogy a magyar kormány, melynek praktikus érzékéről számtalan alkalommal meggyőződtem, ezen a helyen nemsokára fel is fogja állítani mostani mintaszerű kereskedelmi iskolája fölé a kereskedelmi főiskolai tagozatot is, melylyel alkalmat fog adni a magyar ifjuságnak, hogy magukat nagystíli kereskedők kikepezésük, de egyben hatalmas konkurrenciát is fog nyújtani főleg az osztrák, de egyéb külföldi kereskedelmi főiskoláknak is, hová még ez idő szerint a Balkán államok ifjusága százával tódul.

Ehhez az igazság kedvéért meg kell ie-gyeznünk, hogy Fiumét, mint szakpedagógiai fontos tényezőt nem a cikkíró idegen fedezte fel számunkra, hanem az általa dicséretileg kiemelt magyar gyakorlati érzék már évekkel ezelőtt felismerte ezt és tudtunkkal a magyar kormány a legkomolyabban foglalkozik egy Fiumében legközelebb felállítandó kiviteli akadémiával, mely-

ről épp a napokban adtunk hírt. Ennek a kiviteli akadémiának nem az elméleti tudományok ápolása lesz a rendeltetése, hanem hogy Fiume pedagógiai előnyeit az ifjuságnak praktikus exportörökké nevelése céljából kihasználja.

— **A kikötőből.** Január 18. **Érkezett:** „Galizia“ osztrák gőzös Smyrnából 450 zsák vallonea és 150 bál dohánnyal.

Indult: „Magyar“ magyar gőzös Bengáziba 980 tonna fával; „Ampelea“ osztrák gőzös Genuába 1200 tonna fával; „Eugenia“ osztrák gőzös Santosba 5100 tonna cukor, 170 tonna fa és 50 hordó liszttel.

— **A nyomdászok tolvaja.** A Munkásotthon helyiségében levő *fiumei nyomdász-egyesület* pénztárosa tegnap délután bejelentette a rendőrségen, hogy vasárnap a déli órákban ismeretlen tettes feltörte az egyesület írószekrényét s az abban levő bádogdobozból 270 korona készpénzt és a Litorale-Bank fiumei fiókja által kiállított 300 koronáról szóló takaréketi könyvet ellopott. A rendőrség még az est folyamán a tolvajt *Brandi Aatal* 29 éves bari-i születésű egyén személyében letartóztatta. Brandi néhány héttel ezelőtt jött Fiuméba s itt nyomdásznak adta ki magát. Minthogy azonban sem munkakönyve, sem pedig iratai nem voltak, alkalmazást sem kaphatott. A Munkásotthonba is különböző ürügyekkel járt fel s vasárnap felhasználta a pénztáros rövid távollétét. A pénzből csak 217 koronát találtak nála.

— **Ártatlanul gyanúsított katonák.** December 2-i számunkban megírtuk, hogy *Butkovich Máté* és *Tomljanovics János* Jellasi-egyalogezerbeli közlegényeket a rendőrség letartóztatta és átszolgáltatta a katonai hatóságoknak, mert egy munkástól mulatozás közben állítólag 300 koronát elloptak. Most *Luxardo Jenő* ezredes, a 79-ik gyalogezerd parancsnoka annak közlésére kéri fel lapunkat, hogy a Zágrábban megtartott hadbíróági tárgyaláson a két gyanúsított baka *ártatlansága* beigazolást nyert és ezért ellenük a további eljárást megszüntették.

— **A rendőrség multévi ügyforgalma.** A rendőrség most kimutatást közöl mult évi ügyforgalmáról. A kimutatás szerint a politikai és adminisztratív osztályhoz 20,040, a büntügyi osztályhoz 6735 a rendőrbíróshoz 6212 és végül a rendőrpáncsnokshoz 2393, összesen 35,379 ügydarab érkezett.

— **A meggyilkolt özvegy.** Ismeretes még az a kegyetlen gyilkosság, amelyet a mult év tavaszán *Ghersincich Antal* mechanikus követett el *Mikulicich Antal* 22 éves gépész felbujtására ennek rokona, *Mikulicich Mattea* dúsgazdag özvegyasszony ellen. A vizsgálati fogság alatt a gyilkoson az örültség jelei mutatkoztak s a budapesti elmemelegítő intézet pszichiáteri kétségtelenül megállapították az elmebetegséget. *Ghersincichet* a mult hónapban beszállították a fiumei kórház megfigyelő osztályára, ahol most kezelés alatt áll. Az esküdtszéki tárgyalást ebben a gyilkosságban valószínűleg február 12-én tartják meg.

— **A senki gyermeke.** Szombaton délután négy órakor a városi kórház kapusa a kórház egyik folyosóján haladva észrevette, hogy a sarokban vastag kendőbe burkolva valami fekszik. A portás nem kis meglepetéssel konstata, hogy a kendőbe egy kis gyermek van beburkolva. A felfedezésről jelentést tett az inspekciós orvosnak, aki megvizsgálta a talált gyermeket. A kis fiú nyakán egy cédulát találtak, melyen a következő szavak voltak: „Vasárnap anyja megszökött, gyermeket itt hagyta, Babich Petrinjéből.“ A kórház bejáratánál álló egyik leány elmondta, hogy egy fehérkendős nőt látott, amint bement a kórházba. A négyéves gyermeket *Gusztin*nak hívják s atyját nem ismeri. Valószínű, hogy valamelyik csejédeleány türvénytelen gyermeke, akitől ilymódon akart megszabadulni a lelketlen anyja. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **A szőlőfejlesztés érdekében.** *Ko-sinszky Viktor* kir. tan., szőlészeti és borászati főfelügyelő a földmívelésügyi miniszter megbízásából kedden reggel érkezik Fiuméba s délelőtti tíz órakor részt vesz az alközségek szőlőfejlesztése érdekében a városi agrárbizottságnak a kormányzóságon tartandó értekezletén.

Eltűnt hajó. Tudvalevő, hogy a tripoliszi olasz hadsereg részére fiumei cégek nagy mennyiségű épület- és tüzelőfát szállítanak.

Az egyik szállítóhajó, december 24-én, tehát több mint 4 héttel ezelőtt indult el Fiuméből s eddig sehonnan sem érkezett róla értesítés. A „Capó Zafferano“ olasz gőzösről van szó, melyet az itteni Boraie hajóbizománnyos iroda küldött el, a bengazi-i olasz katonai parancsnokság részére, s amely a fiumei Scarpa fakeskedőcég által feladott 1200 tonna tüzelőfát vitt Bengáziba. A hajó nem érkezett meg eddig rendeltetési helyére s teljesen nyoma veszett. Valószínű, hogy vihar érte utól a gőzöst s nincs kizárva, hogy ép úgy, mint évekkel ezelőtt a „Petőfi“ gőzös az utolsó szál emberig elveszett a tengerben. A hajóbizománnyosi cég már több kikötőben kérdezősködött a hajó iránt, de sehol sem tudnak valamit a hajóról.

— **A hét fertőző betegségei.** A városi tisztviselő jelentése szerint Fiume város területén f. é. január 15-től január 21-ig 4 bárányhimlős, 1 difteritisz, 1 hastífuszos és egy trachomás fertőzött megbetegedés fordult elő.

— **Óvadékcsalás.** *Eszes Mária* 23 éves kalocsai születésű leány Vágújhelyen megismerkedett egy *Grosz József* nevű emberrel, aki azt állította, hogy a cirkenicai „Elite“-szálló tulajdonosa s a leányt házvezetőnőnek fogadva fel s tőle 600 koronát óvadék gyanánt felvett. *Grosz* a pénzt a leány előtt egy borítékba tette, hogy a Hitelbank fiumei fiókjának elküldje, a postán azonban a borítékot ügyesen kicserélve egy üres borítékot küldött a banknak. A leány tegnap Fiuméba utazott, mert *Grosztól* nem kapott értesítést. Itt kitűdött a csalás, mire a leány a csalót, aki valószínűleg hamis nevet használt a rendőrségen feljelentette.

— **A betörő bosszúja.** *Deutsch Ignác* Eneo-téri üzlethelyiségében ma éjjel betörők jártak, akik a pénzeszekrényt akarták felfeszíteni, de mert ott pénzt nem találtak, minden kezük ügyében kerülő tárgyat összetörttek. A dühös betörőknek nyoma sincsen.

— **Eltűnt férj.** *Scasa Antalné* bejelentette a rendőrségen, hogy férje január 18-a óta nem tért haza lakására. Hollétét nem tudják, de a férjjel együtt az asszony 1600 koronányi megtakarított pénzének is nyoma veszett. Most a rendőrség keresi az eltűntet.

— **Játék a fegyverrel.** Tegnap délután a kikötőben horgonyzó „Iskra“ és „Gerty“ gőzösök gépészei az „Iskra“ gőzösrre mentek, ahol a „Gerty“ gépésze egy Flóbert-pisztolyt forgatott kezében. A pisztoly a sok babrálás következtében elsült s a golyó a gépész jobb combjába furódott. A „Gerty“ gépészét a mentők a kórházba szállították.

Lederer penzio Abbazia. Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.



A Tengerpart minden jogos
panaszt közöl és minden
közérdekű felszólalásnak
!!! helyt ad. !!!



TÓZSDE

| | Január 20 zárlat | Mai árf. 1/2 óra |
|---|---------------------|---------------------|
| Budapesti Értéktőzsde. | | |
| Magyar hitelrészvény | 851.50 | 852.50 |
| Osztrák hitelrészvény | 652.75 | 654.25 |
| 4%-os koronajáradék | 90.35 | 90.40 |
| Osztr.-magy. államvasut | 729.25 | 729.50 |
| Jelzálogbank | 494.50 | 495.— |
| Leszámitolóbank | 576.50 | 577.— |
| Hazai Bank | 317.50 | 319.— |
| Magyar Bank és Keresk. R.-T. | 708.25 | 709.— |
| Rimamurányi | 691.— | 693.— |
| Salgótarjáni | 692.— | 694.— |
| Közuti Vasut | 813.50 | 814.— |
| Városi Villamos | 422.— | 421.— |
| Adria | 538.— | 542.— |
| Déli Vasut | 111.— | — |
| Magyar Cukoripar | 3220.— | — |
| Rizsgyár | 3900.— | — |
| Irányzat: Nyugodt. | | |
| Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.) | | |
| Buza áprilisra | 11.81 | 11.85 |
| Buza májusra | 11.69 | 11.75 |
| Buza októberre | 10.94 | 10.97 |
| Rozs áprilisra | 10.30 | 10.36 |
| Rozs októberre | 9.06 | 9.08 |
| Tengeri májusra | 8.81 | 8.80 |
| Tengeri júliusra | 8.83 | 8.81 |
| Zab áprilisra | 9.84 | 9.82 |
| Zab októberre | 8.45 | 8.42 |
| Irányzat: Szil., készáru tart. | | |
| Bécsi Értéktőzsde. | | |
| Osztrák hitelrészvény | 653.— | 655.50 |
| Magyar hitelrészvény | 850.25 | 851.02 |
| Osztrák magyar államvasut | 727.50 | 728.— |
| Alpesi | 883.— | 888.75 |
| Déli Vasut | 110.60 | 110.50 |
| Skoda | — | 728.— |
| Osztr. koronajár. | 90.70 | — |
| Irányzat: Szilárd. | | |
| Fiumei és trieszti értékek: | | |
| Magyar-Horvát Gőzhajótárs. | 7050.— | — |
| Magyar Horvát Szabadhajózás | 830.— | — |
| Orient tengerhajózási társ. | 1090.— | — |
| Navigazione Libera Triest | 535.— | — |
| Austro-Americana | 272.— | — |
| Fiumei Kereskedelmi Bank | 312.50 | — |
| Litorale Bank és Takarékp. | 232.— | — |
| Fiumei Népbank | 111.— | — |
| Magyar Olajgyár | 230.— | — |
| Legutóbbi kötések átlagár. | | |
| Hajózási értékek keresettek. | | |

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jan. 22. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnököl.

Az elnöki bejelentés után következett az appropriáció tárgyalása. A javaslatot Hegedüs Loránt ismerteti és elfogadásra ajánlja.

Elsőnek a Kossuth-párt részéről Apponyi Albert szólalt fel, aki pártja álláspontját fejti ki. Kijelenti, hogy a párt ragaszkodik a harmas szövetség fentartásához. Ismerteti a Kossuth és Justh-párt álláspontját. A Justh-párt ragaszkodik eredeti álláspontjához: a véderő-reform előtt a választói jog törvényjavaslatát kell tárgyalni.

A Kossuth-párt nem gördit akadályokat a véderőjavaslat tárgyalása elé, ha a kormány a nemzet jogos kívánságait mielőbb teljesíti. Szól azután a két éves katonai szolgálati idő nagy hátrányáról, sürgeti az alúszti kérdés mielőbbi gyökeres rendezését. Különösen a haditengerészeti kiadások emelése ellen kell ki azután számonkérni a kormánytól munkaprogramjának megvalósítását. A kormány oly súlyos katonai kiadásokat ró a nemzetre, hogy annak teljes joga a kilences bizottság programjának megvalósítását követelni. A magyar nemzet elvárja a magyar királytól, hogy Magyarország jogait megóvja s ha látja a nemzet, hogy jogai csorbát szenvednek, a legjogosabb fegyverhez

nyul: az obstrukcióhoz. Követeli a nemzeti követelések sürgős teljesítését, nehogy az ellenzék kénytelen legyen rendkívüli eszközöket igénybe venni.

Apponyi után Holló Lajos a Justh-párt nevében az appropriációs-javaslatot. A párt nem fogadja el a javaslatot s kifejti ennek indokait. Követeli az általános titkos választói jogot és tőleg a titkosság mellett érvel. Elismeri, hogy a véderőre nagy szükség van a dinasztianak, de a nemzetnek viszont a választói jogra van szüksége. A békéhez az ut csak a választói jogon át vezet.

Holló beszéde után az ülés véget ért.

Khuen a királynál.

BUDAPEST, jan. 22. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök február 3-án Bécsbe érkezik és különkihallgatáson jelenik meg a királynál, hogy megköszönje ő felségének betegsége alatt iránta tanúsított részvétét.

A képviselőházban Khuen gróf január 30-án fog először betegsége után megjelenni. A munkapárt nagy ovációkkal készül őt fogadni és tiszteletére pártlakomát fog rendezni.

Molnár Viktor lemond.

BUDAPEST, jan. 22. Széles körben mindegyre terjed az a hír, hogy Molnár Vallás-és közoktatásügyi államtitkár lemond állásáról. Molnár ma a lemondásra nézve egy újságíró előtt a következőket mondotta:

— Lemondásom ugyan még nem végleges, és épen ezért most még nem adatok teljes határozottsággal választ. Elhatározásom, hogy távozok a kultuszminiszteriumból s lemondásomat legközelebb a minisztertanács elé terjesztem. Távozásom oka nem tartozik a nyilvánosság elé, mert családi ügyek miatt válok meg a miniszteriumtól.

Az új bán eskütétele.

SCHÖNBRUNN, jan. 22. Csuvaj Ede horvát bán tegnap tette le az esküt a király kezeibe. A magyar kabinet képviselőjében Beöthy László miniszter jelent meg az eskütétel, ahol mint magyar zászlósúr Apponyi Sándor gróf főkamarszmester szerepelt. Az eskümintát Ankelhouser miniszteri tanácsos olvasta. Ugyanekkor tette le az esküt Posilovics István dr., a zágrábi hétszemélyes tábla új elnöke is.

Chavrak és Amrus felmentése.

ZÁGRÁB, jan. A horvát hivatalos lap mai rendkívüli kiadása közli a ma legfelsőbb királyi kéziratokat, melyekkel ő felsége Chavrak Levin lovag horvát belügyi osztályfőnököt és Amrus Milán dr. kultusz-osztályfőnököt saját kérelmükre állásuktól felmenti. Chavrak hosszas és kiváló szolgálatai elismerésül a Ferenc József-rend nagykeresztjét kapta, Amrusnak pedig hű és buzgó szolgálataiért a legfelsőbb elismerését fejezte ki a király.

Achim hiveinek gyűlése.

BÉKÉSCSABA, jan. 22. A Zsilinszky-fiúk felmentése óriási izgalmat keltett Achim hivei között. Tegnap gyűlést tartottak a Népkörben, ahol a meggyilkolt képviselő gyászbaöltözött özvegye hosszú beszédet intézett a megjelentekhez, akiket felszólított, hogy tántoríthatatlanul kövessék azt az utat, amelyet a kegyetlenül legyilkolt vezérük számukra kijelölt. A gyűlés közönsége megesküdött, hogy tovább folytatja azt a szociális munkát, amelyet Achim András megkezdett.

A privigyei választás.

PRIVIGYE, jan. 22. A nemzeti munkapárt privigyei végrehajtó bizottsága elhatározta, hogy Rudnay Egyedet lépteti fel képviselőjelöltnek.

Királyi kegyelem.

SZABADKA, jan. 22. Mczei Mihály mozdonyvezető nejét váltóhamisításért a törvényszék hathónapi börtönre ítélte. Az asszonynak hat apró gyermeke maradt volna gondozatlanul, ami annyira megdöbbentette az ügyészt, hogy az elítélt asszony részére kegyelmet kért a királytól. A kabinetirodától ma érkezett vissza a válasz, a király kegyelmet adott.

Kettős emberhalál az őrségen.

BÉCS, jan. 22. A Schmelz melletti szerkeszlaktanya löporraktára közelében ma éjjel két munkás, Polka János és Polka Ferenc haladt. Az ott őrt álló Lindner Jakab 32-ik gyalogezredbeli közlegény felszólította, hogy álljanak meg. A két munkás nem hallotta a felszólítást s odalépett az őr mellé. Ebben a pillanatban a katona 4 lövést tett s mind a két Polka holtan esett össze.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák“ szálló
a Deák-korzón és dependance-a a
Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Specchi kávéház

Minden csütörtökön, szombaton és vasárnap

Horváth Gábor

cigányzenekarának hangversenye.

Szabad bemenet!

Uj úri- és női fodrászterem

nyílt meg a Deák-Corso 14. sz. alatt, hol hölgyek részére külön terem van. Ondoláció s mindenféle más hajmunka a legjobban, legfinomabb kivitelben készítették el. A m. t. hölgyek kényelmére ügyes fodrásznőt hához is küldök. — Többszörösen kitüntetve munkáimért Budapesten, Bécsben, Londonban és Párisban.

Tisztelettel

Szuvajcsits János

uri és női fodrász.

Eddig az „Adria“-palotabeli fodrászteremben

Öngyilkos pénzügyőr.

BUDAPEST, jan. 22. Eisler István budapesti pénzügyőri fővigyázó szerelmes volt Fodor Ilona kávéházi pénztárosnőbe, aki azonban nem viszonozta érzelmeit és házassági ajánlatát visszautasította. Eisler e miatt elkésredvo, szolgálati fegyverével belelőtt a szájába és szörnyet halt.

A pornografia ellen.

BUDAPEST, jan. 22. A rendőrség le tartóztatta Vojta Jozefina, továbbá Böhm Antal és Stella Adalbert nevű atbériőit, akiknek lakásán tizennégyezer darab pornografikus képet és iratot találtak.

A „Carthage“ Tuniszban.

TUNISZ jan. 22. A „Carthage“ francia gőzös, amelyet a napokban az olasz hadihajók feltartóztattak és Cagliariiba vontattak, tegnap este ideérkezett.

Lefejezett gyilkos.

PÁRIS, jan. 22. Tegnap lefejezték Remard mézáróst, aki a múlt évi augusztusban egy rendőrfelügyelőt agyonlőtt, egy detektívek pedig súlyosan megsebesített.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnnyire. Fiume legujabb szállodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkok és szépitőszerek stb. stb.

Buffett Bellevue

Viale Deák (a kapucinusok uj házában)

Hideg és meleg ételek, bel- és külföldi, valamint saját termésű borok. Kőbányai polgári sör mindig frissen.

Szíves pártfogást kér
SZIRMAI GYŐZŐNÉ

Tisztelettel értesítjük a n. é közönséget, hogy a VIA GIUSEPPE PARINI 6. sz. alatt lévő

fodrász termet

társulásunk folytán közösen vezetjük minden szaktudásunkat és erőnket a t. vendégek kényelmének és igényeinek kielégítésére fogjuk fordítani.

Tisztelettel

Záríts János és Szerblyin István
fodrászmesterek

Plasse-Torretta városrészben, a volt Jugo telekből 350-500 négyzetméteres

telekparcellák igen olcsón eladók.

Társaságunk ezen telken a Ganz-Danubius hajógyár részvénytársaság részére 400 lakást épít. Csatornázás, vízvezeték, villanyvilágítás biztosítva.

Közelebbi felvilágosítások: **Néplakásokat építő r. t.**
Via Lodovico Kossuth 13 szám, I. emelet.

„ADRIA“ szálló és étterem

Via Adamich 5. szám. Telefonszám 482.

Kitünő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített tengeri halak. Tulajdonos Tranquillo de Negri.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legujabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslovetel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvágeztetnek.

ROSENBERGER B.

és Testvére butorraktára

Fiume Corso 34 (Struppi ház) Telef. 504.

Varieté=Hotel Susák.

Estéknként elsőrendü varieté-előadások. Kezdeté féltiz órakor. Beléptidij 1 korona.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Via del Pomerio 26. sz. alatt (a volt Balaton vendéglő helyiségében) „Riviera kávéházamat“ megnyitottam. Mindenféle szórakoztató eszközök, bel- és külföldi lapok és első minőségű kávéházi italok állnak an. é. közönség rendelkezésére.

Minél számosabb látogatást kér
Konrád Ferenc
a „Mercur“ kávéház volt tulajdonosa.

Nemi bajoknál, férfigyengeségnél

csak az ILLES-féle Santal-capsulák, ezelőtt LARICIN CAPSULÁK, mint legbiztosabb óvszert mindenki használja. 3 korona beküldéssel ingyen postaköltséggel szállítja

ILLES ANTAL gyógyszerháza Szabadka.

«Hungária» szálló és étterem

:: Fiume, Viale Deák. ::

lezletes magyar és német konyha. Éjjeli 2 óráig nyitva. - Polgári árák. - Kitünő kiszolgálás. - Olesó havi penzió. - Jutányos és szigoruan tiszta nappali és hónapos szobák. - Szíves pártfogást kér

Pusnik F.

A kuglizó szerdára és vasárnapra kiadó.

Fiumei első magyar rizshántoló- és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

F I U M E.

Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
táblácskákban.



VÉDJEJY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

A leghasznosabb könyv:Kogutowitz
**Teljes Földrajzi és
Történelmi Atlasza.**Ara diszes vászon kötésben K 25, félbőr-
kötésben pedig K. 30.**Megrendelhető**„A Tengerpart” kiadóhivatalában Gradinata
del Sasso Bianco 3 (Wurzer ház) I. em.130 fő és 80 melléktérképet tartalmaz, melyeknek
majdnem mindegyike **8 színben van nyomva** s az
egyedüli a nagy közönség igényeit mindenben kielé-
gítő atlasz, mely geografiailag az **egész világot**
felöleli, történelmi térképei pedig **a magyar és**
világtörténelem minden egyes korszakáról pontos
és megbízható tájékozást nyújtanak.Egyedüli minden izében magyar atlasz, mely
hazánkat 35 térképen s a Balkán államokat 8
térképen a legnagyobb részletességgel tünteti fel.

| | | |
|--|---|--|
| <p>OH JAJ!</p>  <p>Megfojt az átkozott köhögés!</p> | <p>Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak</p> <p>Egger mellpasztillái</p> <p>az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.</p> <p>Doboza 1 és 2 korona. Próbadoboz 50 fillér.</p> <p>Fő- és szetküldési vállalat:</p> <p>„NÁDOR” gyógyszertár Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.</p> | <p>ÉLJEN!</p>  <p>Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított</p> |
| <p>Kapható Fiumében: Babic Hinkó, Budak D., Mizzan Adorján, Marcelja A., Prodam J., Rosenkart Gusztáv, Skodnik Hugó, Schindler Adolf gyógyszertárakban, Benco Ernesto, Jechel Ferenc, Lamberti G., Mauco M. drogueriákban.</p> | | |

**„Mercur” könyvnyomdai műintézet**

FIUME

Via Operai 12.



Telefon sz. 932.

Könyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlattel vidékre is készséggel szolgál.

HIRDETÉSEK felvétetnek
a kiadóhivatalban.**Fizessen elő „A Tengerpart”-ra!****„A Tengerpart” január elsején
kilencedik évfolyamába lépett.**

Fiumének első állandó magyar napilapja ime közeledik fenállásának *első évtizedéhez*. S a mily mértékben nő e lap mögött a befutott idő, oly mértékben izmosodik, erősödik s halad előre Fiume magyarságának szeretetében „A Tengerpart”. Bizonyítéka ez annak, hogy „A Tengerpart” *eddigi irányával, mindenkitől független politikájával s bő hírszolgálatával* úgy az ország mint Fiume magyar olvasóközönségének meglegedését vivta ki. Ez a szeretetteljes jóindulat arra biztat bennünket, hogy fokozott munkával s lapunk tartalmának állandó gazdagításával közönségünk támogatását és elismerését fokozottabb mértékben kiérdemeljük. *Jelentékeny anyagi áldozatok árán biztosítottuk magunknak több tekintélyes fővárosi tárcairó és a fiumei gazdasági és kulturális viszonyokat alaposan ismerő, kiváló cikkkirók közreműködését, közöljük már január 18.-ika óta a budapesti és bécsi tőzsde mindennapi árfolyamait, tovább fejlesztjük helyi és környékbeli hírszolgálatunkat és a sport és művészet terén is értékes új erővel gazdagítjuk munkatársaink sorait.* Mindez szükségessé fogja tenni, hogy már a legközelebbi hónapokban fokozatosan áttérjünk a hat oldalú lapról az *állandó nyolc oldalas terjedelemre*, hogy a mi részünkről további áldozatkészséggel, „A Tengerpart”-nak szünet nélküli fejlesztésével s nagyobbításával rójuk le hálánkat közönségünk iránt.

»A Tengerpart« előfizetési ára az emelkedő előállítási költségek dacára a régi:

Egy évre 24 kor., fél évre 12 kor., negyedévre 6 kor., egy hóra 2 kor.

Tisztviselők fél áron kapják „A Tengerpart”-ot.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

Előfizetéseket bármely naptól kezdve posta és telefon útján is felvesz «A Tengerpart» kiadóhivatala Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3 (Wurzer ház) I. emelet. - Telefon 229. sz. - Postafiók 105. sz.